

BRL 9317
d.d. 13-5-2015

Nationale Beoordelingsrichtlijn

voor het NL BSB[®]-productcertificaat voor

poreus gesteente van vulkanische oorsprong

Techniekgebied: BSB
Vastgesteld door CvD Grondstoffen en Milieu d.d. 24 april 2015.

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw van de Stichting
Bouwkwaliteit d.d. 13 mei 2015.

Voorwoord

Deze Nationale Beoordelingsrichtlijn is opgesteld door het Gezamenlijk College van Deskundigen Grondstoffen en Milieu, waarin belanghebbende partijen met betrekking tot de productie, levering en toepassingen van poreus gesteente van vulkanische oorsprong zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zonodig deze Nationale Beoordelingsrichtlijn bij. Waar in deze Nationale Beoordelingsrichtlijn sprake is van “College van Deskundigen” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Kiwa Nederland B.V.

Sir Winston Churchillaan 273

Postbus 70

2280 AB RIJSWIJK

Tel. 070 414 44 00

www.kiwa.nl

© 2015 Kiwa N.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Onverminderd de aanvaarding van de Beoordelingsrichtlijn door de Harmonisatie Commissie Bouw van de Stichting Bouwkwiteit als Nationale Beoordelingsrichtlijn berusten alle rechten bij Kiwa. Het gebruik van deze Beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Toepassingsgebied	5
1.3 Begrippen	5
1.4 Eisen te stellen aan onderzoekinstellingen	6
1.5 Kwaliteitsverklaring	6
2 Procedure ter verkrijging van het certificaat	7
2.1 Start	7
2.2 Certificatieonderzoek	7
2.3 Beoordeling van het kwaliteitssysteem van de aanvrager	7
2.4 Afgifte van het certificaat	7
2.5 Externe beoordeling	7
2.6 Geldigheidsduur kwaliteitsverklaring	7
3 Producteisen en bepalingsmethoden	8
3.1 Milieuhygiënische eisen (Besluit bodemkwaliteit)	8
3.1.1 Emissie en samenstelling	8
3.1.2 Asbest	8
3.1.3 Alternatieve bepalingsmethoden	8
3.2 Certificatiemerk	8
4 Productiecontrole	9
4.1 Monsterneming	9
4.1.1 Monsternemingsplan	9
4.1.2 Definitie van partijen	9
4.1.3 Grepen	9
4.1.4 Greep- en monstergrootte	9
4.2 Keuringsfrequentie	9
4.2.1 Partijgrootte	10
4.2.2 Keuringsfrequentie	10
4.2.3 Steekproefregime	11
4.2.4 Partijkeuringsregime	11
4.2.5 Gamma regeling	11
4.2.6 Meetwaarden kleiner dan bepalingsgrens	11
4.2.7 Kwaliteitsverbetering	11
5 Eisen aan het kwaliteitssysteem	13

5.1	Beheerder van het kwaliteitssysteem	13
5.2	Interne kwaliteitsbewaking	13
5.3	Procedures en werkinstructies	13
6	Samenvatting onderzoek en controle	14
6.1	Onderzoeksmatrix	14
6.2	Controle op het kwaliteitssysteem	14
7	Eisen aan de certificatie-instelling	15
7.1	Algemeen	15
7.2	Certificatiepersoneel	15
7.2.1	Kwalificatie-eisen	15
7.2.2	Kwalificatie	16
7.2.3	Dossier toelatingsonderzoek	16
7.2.4	Beslissing over certificaatverlening	17
8	Externe beoordeling	18
8.1	Toelatingsonderzoek	18
8.1.1	Beoordeling kwaliteitssysteem	18
8.1.2	Productcontrole	18
8.1.3	Monsterneming in het kader van het toelatingsonderzoek	18
8.2	Periodieke controles	19
8.3	Klachten	19
8.4	Rapportage aan College van Deskundigen	19
8.5	Interpretatie van eisen	19
8.6	Sanctiebeleid	20
9	Lijst van vermelde documenten	21
9.1	Publiekrechtelijke regelgeving	21
9.2	Normen / normatieve documenten	21
Bijlage 1:	Model IKB-schema	22

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De in deze Nationale beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor erkend zijn door de Raad voor Accreditatie, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor c.q. de instandhouding van een certificaat voor poreus gesteente van vulkanische oorsprong voor ongebonden toepassing in GWW-werken.

Het techniekgebied van de BRL is: BSB – Besluit bodemkwaliteit.

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd, stellen de certificatie-instellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure-eisen van certificatie, zoals vastgelegd in het algemeen certificatiereglement van de betreffende instelling.

Deze beoordelingsrichtlijn vervangt BRL 9316 d.d. 2009-01-15 en BRL 9317 d.d. 2009-01-15 en is een samenvoeging van beide beoordelingsrichtlijnen.

Deze BRL is van kracht vanaf de datum dat de Harmonisatie Commissie Bouw deze heeft aanvaard. De BRL treedt in werking op het moment dat de BRL is opgenomen in bijlage C van de Regeling bodemkwaliteit. Certificaathouders die op basis van de bovenstaande, vigerende BRL-en voldoen aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit, voldoen aan de eisen opgenomen in deze BRL en kunnen bij het in werking treden van deze BRL direct over een NL BSB[®]-productcertificaat beschikken.

Bij de uitvoering van certificatiwerkzaamheden zijn de certificatie-instellingen gebonden aan de eisen die in het hoofdstuk “Eisen aan certificatie-instellingen” zijn vastgelegd.

1.2 Toepassingsgebied

De beoordelingsrichtlijn heeft in het kader van het Besluit bodemkwaliteit betrekking op de milieuhygiënische kwaliteit van (gebroken) poreus gesteente van vulkanische oorsprong, dat bestemd is voor toepassing op of in de bodem in grond- weg- en waterbouwkundige werken en als zodanig in contact kan komen met hemelwater, grondwater en/of oppervlaktewater.

Poreus gesteente van vulkanische oorsprong (in de productvarianten Flugsand, bims en lavasteen) wordt met name toegepast als ophoog- en aanvulmateriaal, als wegfundering en in drainage-toepassingen voor onder andere wegen, dijken, containervelden in de tuinbouw en sportvelden.

1.3 Begrippen

In deze beoordelingsrichtlijn wordt verstaan onder:

- beoordelingsrichtlijn: de in het College van Deskundigen gemaakte afspraken over het onderwerp van certificatie;
- certificaathouder: de partij die er voor verantwoordelijk is dat product bij voortduring voldoet aan de eisen waarop de certificatie is gebaseerd;
- College van Deskundigen: het Gezamenlijk College van Deskundigen “Grondstoffen en Milieu”;
- GWW-werken: grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- IKB-schema: een beschrijving van de intern door de certificaathouder uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem;
- lava: gebroken poreus gesteente van vulkanische oorsprong;
- Flugsand: poreus loskorrelig materiaal van vulkanische oorsprong met een geringe dichtheid en een korrelgrootte tot ongeveer 10 mm;
- bims: poreus loskorrelig materiaal van vulkanische oorsprong met een geringe dichtheid en een korrelgrootte tot ongeveer 40 mm;
- producent: degene die te certificeren of gecertificeerde producten vervaardigt of samenstelt.

1.4 Eisen te stellen aan onderzoeksinstellingen

Indien door de certificaathouder rapporten van onderzoeksinstellingen of laboratoria worden overgelegd om aan te tonen dat aan de eisen van de BRL wordt voldaan, zal moeten worden aangetoond dat deze zijn opgesteld door een instelling die voldoet aan de van toepassing zijnde accreditatienorm, te weten:

- NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria
- NEN-EN-ISO/IEC 17065 voor certificatie-instellingen die producten certificeren

De instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een accreditatie-instelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten.

Deze accreditatie moet betrekking hebben op het voor deze BRL vereiste onderzoek. Indien geen accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, zal de certificatie-instelling zelf verifiëren of aan de accreditatienorm is voldaan, of het desbetreffende onderzoek opnieuw zelf (laten) uitvoeren.

1.5 Kwaliteitsverklaring

De op basis van deze beoordelingsrichtlijn af te geven kwaliteitsverklaringen worden aangeduid als NL BSB[®]-productcertificaat.

Op de website van Stichting Bouwkwiteit (www.bouwkwiteit.nl) staat de modelkwaliteitsverklaring vermeld die voor deze beoordelingsrichtlijn van toepassing is. De af te geven kwaliteitsverklaring moet hiermee overeenkomen.

2 Procedure ter verkrijging van het certificaat

2.1 Start

De aanvrager van het certificaat geeft aan welke uitspraken hij in het certificaat wil laten opnemen. De aanvrager verstrekt daartoe de nodige gegevens.

2.2 Certificatieonderzoek

De certificatie-instelling onderzoekt of de in het certificaat op te nemen uitspraken in overeenstemming zijn met de in hoofdstuk 3 gestelde producteisen.

2.3 Beoordeling van het kwaliteitssysteem van de aanvrager

De certificatie-instelling onderzoekt of het kwaliteitssysteem van de aanvrager in overeenstemming is met hoofdstuk 5.

2.4 Afgifte van het certificaat

Het certificaat wordt in overeenstemming met het door de Harmonisatie Commissie Bouw vastgestelde model overeenkomstig het reglement van certificatie-instelling afgegeven wanneer het certificatieonderzoek bij de aanvrager in positieve zin is afgerond.

In het geval dat het toelatingsonderzoek niet in positieve zin is afgerond en de certificatie-instelling op grond van de onderzoeksresultaten niet tot afgifte van het certificaat is overgegaan, bestaat de mogelijkheid de procedure ter verkrijging van het certificaat opnieuw te doorlopen. Het opnieuw doorlopen van het toelatingsonderzoek is slechts éénmaal mogelijk, tenzij een nieuwe situatie ontstaat als gevolg van corrigerende maatregelen.

2.5 Externe beoordeling

Na afgifte van het certificaat wordt door de certificatie-instelling controle uitgeoefend zoals omschreven in hoofdstuk 8.

2.6 Geldigheidsduur kwaliteitsverklaring

De geldigheidsduur van het certificaat wordt geregeld in de reglementen van de certificatie-instelling. In het geval de productie (tijdelijk) is gestopt, zal bij een stop van langer dan 1 jaar het certificaat worden opgeschort, tenzij dan nog uit voorraad wordt geleverd. Bij een nieuwe aanvang van de productie zal middels een extra periodieke beoordeling worden nagegaan of het certificaat kan worden behouden. Bij een stop langer dan 3 jaar komt het certificaat te vervallen.

3 Producteisen en bepalingsmethoden

In dit hoofdstuk zijn de milieuhygiënische eisen opgenomen die relevant zijn voor ongebonden toepassing van (gebroken) poreus gesteente van vulkanische oorsprong op of in de bodem in grond-, weg- en waterbouwkundige werken. De milieuhygiënische eisen zijn ontleend aan het Besluit bodemkwaliteit en gelden voor niet-vormgegeven bouwstoffen.

3.1 Milieuhygiënische eisen (Besluit bodemkwaliteit)

3.1.1 Emissie en samenstelling

De emissiewaarden van anorganische stoffen, bepaald overeenkomstig artikel 3.3.1 van de Regeling Bodemkwaliteit, mogen de maximum waarden in bijlage A, tabel 1 van de Regeling Bodemkwaliteit niet overschrijden.

De samenstellingswaarden van organische stoffen, bepaald overeenkomstig artikel 3.3.1 van de Regeling Bodemkwaliteit, mogen de maximum waarden in bijlage A, tabel 2 van de Regeling Bodemkwaliteit niet overschrijden.

Keuringscriterium:

De resultaten van de bepalingen moeten voldoen aan de keuringscriteria zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Bepalingsmethode:

De emissie van anorganische stoffen wordt bepaald overeenkomstig NEN 7373 dan wel NEN 7383.

De samenstellingswaarden voor organische stoffen worden bepaald overeenkomstig NEN 7330 en AP04.

3.1.2 Asbest

Aangezien in gesteente van vulkanische oorsprong op basis van herkomst en winningsproces geen asbest aanwezig is, kan onderzoek op asbest achterwege blijven overeenkomstig artikel 9.1.2.5 van de Handleiding Certificering Besluit bodemkwaliteit.

3.1.3 Alternatieve bepalingsmethoden

In plaats van de kolomproef, overeenkomstig NEN 7373 dan wel NEN 7383, is het toegestaan om de beschikbaarheidsproef, overeenkomstig NEN 7371 en AP04, te gebruiken als bovengrensafschatting voor de uitloging met de kolomproef.

3.2 Certificatiemerk

De producten worden gemerkt met het NL-BSB[®]-merk en certificaatnummer door het onuitwisbaar aanbrengen van dit merk en nummer op het afleverdocument.

Het afleverdocument moet tevens de volgende aanduidingen bevatten:

- certificaathouder: (naam van de producent/leverancier);
- productielocatie: (naam van de producent en productielocatie);
- product en sortering: Flugsand/ /bims /lavasteen(d/D mm);
- toepassing: GWW-werken;
- grootte van de geleverde partij: ton en locatie van het werk en leverdatum;
- klasse-indeling: niet-vormgegeven bouwstof.

.

4 Productiecontrole

Tijdens de productie dient de kwaliteit van de producten te worden gecontroleerd. Hiertoe neemt de certificaathouder regelmatig monsters en controleert met de frequenties zoals beschreven in dit hoofdstuk.

4.1 Monsterneming

De bemonstering van de producten moet plaatsvinden overeenkomstig accreditatieschema AS SIKB 1000 dan wel BRL SIKB 1000 en SIKB protocol 1002.

Wanneer de monsterneming wordt uitbesteed, dient de monsternemer hiervoor te zijn erkend op basis van SIKB – protocol 1002.

4.1.1 Monsternemingsplan

Indien de producent tijdens de periodieke controles onder toezicht van de certificatie-instelling de monsters neemt, moet de producent over een monsternemingsplan beschikken. Dit monsternemingsplan moet voldoen aan AS/BRL SIKB 1000 en SIKB protocol 1002.

4.1.2 Definitie van partijen

Ten behoeve van de productiecontrole wordt de productstroom verdeeld in partijen van maximaal 1/10 deel van de jaarproductie, zodat onder partijkuringsregime minimaal 10 toetsingen per jaar kunnen worden uitgevoerd. De producent dient vooraf aan de certificatie-instelling op te geven welke partijgrootte wordt aangehouden.

Indien meerdere producttypen en/of korrelklassen onder certificaat worden geleverd, kunnen deze worden beschouwd als een gezamenlijke populatie. In dat geval worden de productiemonsters per producttype of korrelklasse genomen en evenredig verdeeld over de betreffende producttypen en/of korrelklassen.

4.1.3 Grepen

Een greep is een hoeveelheid materiaal die in één handeling wordt bemonsterd. De grepen mogen onderling niet meer dan 25 % in massa verschillen. De grepen moeten gelijkmatig verdeeld over de productieperiode worden genomen. Ter voorkoming van systematische fouten moet het tijdstip van monsterneming variëren.

Nadat de eerste greep is genomen moeten de overige grepen binnen 28 (kalender)dagen worden genomen. De grepen worden verpakt in een luchtdicht kunststof vat of zak. Nadat de laatste greep is genomen, moeten het monster binnen 7 dagen worden aangeboden aan het laboratorium.

4.1.4 Greep- en monstergrootte

De minimale greepgrootte en effectieve monstergrootte worden bepaald aan de hand van de nominale bovengrens overeenkomstig de relevante onder 4.1.1 genoemde protocollen voor monsterneming.

Voor Flugsand wordt per partij een mengmonster samengesteld bestaand uit ten minste 32 grepen van minimaal 50 g. De effectieve monstergrootte bedraagt minimaal 16 kg.

Voor bims en lavasteen tot 40 mm wordt per partij een mengmonster samengesteld bestaand uit tenminste 32 grepen van minimaal 2,4 kg. De effectieve monstergrootte bedraagt minimaal 77 kg.

4.2 Keuringsfrequentie

Bij het vaststellen van de keuringsfrequentie kan worden uitgegaan van een toetsing op attributen of een toetsing op variabelen. Het is toegestaan beide methoden te gebruiken.

4.2.1 Partijgrootte

Ten behoeve van de bepaling van de analysefrequentie is de partijgrootte gesteld op een omvang van maximaal 1/10 deel van de jaarproductie.

4.2.2 Keuringsfrequentie

TOETSING OP ATTRIBUTEN

De frequentie waarmee partijen op emissie en samenstelling worden gekeurd, wordt vastgesteld aan de hand van het aantal overschrijdingen.

Op basis van het aantal overschrijdingen in de voortschrijdende reeks van laatste waarnemingen wordt de volgende indeling aangehouden:

aantal overschrijdingen	totaal aantal in de reeks laatste n waarnemingen		frequentie
0 ≤ 1	van van	229, of 387	1× per jaar
0 ≤ 1	van van	22, of 38	1 op 10 partijen, minimaal 5× per 3 jaar
0 ≤ 1	van van	7, of 12	1 op 4 partijen, minimaal 10× per 3 jaar
≤ 1 ≤ 3	van van	7, of 12	1 op 2 partijen, minimaal 5× per jaar
≥ 2 ≥ 4	van van	7, en 12	elke partij, minimaal 10 keuringen per jaar

n = aantal waarnemingen waarover het aantal overschrijdingen van de toetsingswaarde wordt vastgesteld.

TOETSING OP VARIABELEN

De keuringsfrequentie voor de samenstelling en emissie wordt per component bepaald op basis van de grootte k . Deze is gedefinieerd als:

$$k = \frac{\log(\text{toetsingswaarde}) - \bar{y}}{s_y}$$

waarbij:

\bar{y} het voortschrijdend gemiddelde van de log-getransformeerde waarnemingen

s_y de voortschrijdende standaarddeviatie van de log-getransformeerde waarnemingen

Het voortschrijdend gemiddelde en de voortschrijdende standaarddeviatie worden naar keuze bepaald op basis van de laatste 5 of 10 waarnemingen per component. Een waarneming is in dit geval de gemiddelde emissie of samenstelling per partij. Hierbij geldt voor de minimale frequentie van onderzoek (= aantal partijkeuringen per jaar) de volgende indeling:

waarde voor k bij n waarnemingen		keuringsfrequentie
$n = 5$	$n = 10$	
$k > 6,12$	$k > 4,63$	1× per 5 jaar
$4,67 < k \leq 6,12$	$3,53 < k \leq 4,63$	1× per jaar
$2,74 < k \leq 4,67$	$2,07 < k \leq 3,53$	1 op 10 partijen, minimaal 5× per 3 jaar
$1,46 < k \leq 2,74$	$1,07 < k \leq 2,07$	1 op 4 partijen, minimaal 10× per 3 jaar
$0,69 < k \leq 1,46$	$0,44 < k \leq 1,07$	1 op 2 partijen, minimaal 5× per jaar
$k \leq 0,69$	$k \leq 0,44$	Elke partij, minimaal 10 × per jaar

Bij een productiecontrole onder steekproefregime wordt steeds gebruik gemaakt van de laatste n waarnemingen. Bij aanvang zijn er nog onvoldoende waarnemingen beschikbaar. Derhalve kan gebruik

worden gemaakt van de meest recente waarnemingen uit het toelatingsonderzoek, zolang er nog onvoldoende waarnemingen uit de productiecontrole zijn.

4.2.3 Steekproefregime

Er wordt gekeurd onder steekproefregime indien de laagste k-waarde voor alle componenten afgezet tegen de criteria hoger is dan 0,44 (op basis van 10 waarnemingen) of 0,69 (op basis van 5 waarnemingen). Indien de k-waarde lager wordt dan de hierboven aangegeven waarden dan moet worden overgestapt op het partijkeuringsregime (4.2.4).

4.2.4 Partijkeuringsregime

Indien blijkt dat de k-waarde lager wordt dan 0,44 (op basis van 10 waarnemingen) of 0,69 (op basis van 5 waarnemingen) dan wordt gekeurd onder partijkeuringsregime volgens de Regeling bodemkwaliteit, paragraaf 3.4, met een minimumfrequentie van 10 toetsingen per jaar.

Er vinden onder dit regime twee toetsingen plaats:

1. Toetsing om vast te stellen of een partij aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit voldoet (goeden afkeuren van de individuele partij);
2. Toetsing op het voortschrijdend gemiddelde op basis van 10 waarnemingen, waarvan de eerste vijf waarnemingen (van de 10) uit het steekproefregime mogen worden meegenomen. De volgende vijf zijn verkregen gedurende het partijkeuringsregime. Wordt op basis van deze 10 waarnemingen een k-waarde gevonden groter dan 0,44, dan mag weer worden overgestapt naar het steekproefregime. Zo niet, dan dienen partijkeuringen te worden voortgezet tot de k-waarde op basis van de laatste 10 waarnemingen wel aan deze eis voldoet.

4.2.5 Gamma regeling

In het geval dat de laatste n waarnemingen alle kleiner zijn dan γ x de toetsingswaarde kan de bepaling van de k-waarde achterwege worden gelaten en geldt een keuringsfrequentie overeenkomstig onderstaande tabel:

gamma (γ) – waarde ($n=5$)	gamma (γ) – waarde ($n=10$)	Keuringsfrequentie
0,19	0,26	Eén keuring per vijf jaar
0,31	0,41	Eén keuring per jaar
0,57	0,76	Eén keuring per tien partijen (minimaal vijf per drie jaar)

4.2.6 Meetwaarden kleiner dan bepalingsgrens

Wanneer bij de berekening van de k-waarde van een of meerdere componenten de meetwaarden onder de bepalingsgrens liggen wordt voor de berekening van de betreffende k-waarde de laagste bepalingsgrens overeenkomstig AP04 gehanteerd.

Wanneer alle 5 meetwaarden van de betreffende component onder de bepalingsgrens liggen mag er vanuit worden gegaan dat het product voldoet en mag worden afgezien van het berekenen van een k-waarde voor de betreffende component. De keuringsfrequentie voor die component wordt dan gelijkgesteld aan 1 keuring per 5 jaar.

4.2.7 Kwaliteitsverbetering

Kwaliteitsverbetering (afnemende meetwaarden) kan in een overgangsfase een lagere k-waarde tot gevolg hebben die onterecht zou leiden tot een hogere keuringsfrequentie. De volgende toets mag dan toegepast worden als alternatief voor de reguliere k-waarde-bepaling in het kader van het toelatingsonderzoek.

Om te toetsen of sprake is van een neerwaartse trend in de logaritme van de waarnemingen wordt met behulp van regressie-analyse (kleinste kwadratenmethode) het interval van de regressie-coëfficiënt (RC) bepaald bij een betrouwbaarheid van 90%. Als in het interval een positieve waarde voorkomt kan er niet

eenduidig worden vastgesteld dat er sprake is van een neerwaartse trend. Bij een volledig negatief interval voor RC, hoeft de frequentie niet te worden verhoogd ten opzichte van de frequentie die gehanteerd werd voordat de neerwaartse trend werd ingezet. De hierboven beschreven procedure mag gehanteerd worden zolang het interval voor RC negatief is.

De daling van de meetwaarden moet verklaarbaar zijn aan de hand van wijziging van de productieprocessen, grondstoffen of analysetechnieken.

5 Eisen aan het kwaliteitssysteem

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan het kwaliteitssysteem van de certificaathouder moet voldoen.

5.1 Beheerder van het kwaliteitssysteem

Binnen de organisatiestructuur van de certificaathouder moet een functionaris zijn aangewezen die belast is met het beheer van het kwaliteitssysteem.

5.2 Interne kwaliteitsbewaking

De producent dient te beschikken over een schema van interne kwaliteitsbewaking (IKB-schema).

In dit IKB-schema dient te zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de producent worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

Dit IKB-schema dient tenminste een gelijkwaardige afgeleide te zijn van het in bijlage 1 vermelde model-IKB-schema. De producent dient het IKB-schema toe te passen.

5.3 Procedures en werkinstructies

De producent dient een procedure en de gehanteerde werkinstructies en controleformulieren te kunnen overleggen voor:

1. de ingangscntrole, waarbij de kwaliteit van het ruwe materiaal wordt beoordeeld en geregistreerd;
2. de wijze waarop het proces wordt beheerst met daarin opgenomen de controlepunten;
3. de wijze van monsterneming;
4. de wijze van uitbesteding van onderzoek aan een AP04 erkend laboratorium;
5. de wijze van keuring en registratie van de keuringsresultaten;
6. de behandeling en traceerbaarheid van afgekeurde producten;
7. maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen in het productieproces. Deze maatregelen moeten schriftelijk worden vastgelegd;
8. de wijze van opslag van het product in geval van partijkeuring, waarbij de opslag traceerbaar is;
9. hoe wordt voorkomen dat het product met minerale oliën verontreinigd wordt;
10. de wijze van belading, weging of ijking en transport van gecertificeerd product;
11. de behandeling van klachten. Afhandeling van klachten dient schriftelijk te worden vastgelegd. De klachtenprocedure moet minimaal de volgende punten bevatten:
 - wie verantwoordelijk is voor de afhandeling;
 - de interne route van de klacht;
 - analyse van de klacht;
 - het tot stand komen van een corrigerende maatregel;
 - evaluatie van de corrigerende maatregel.

6 Samenvatting onderzoek en controle

6.1 Onderzoeksmatrix

Hieronder is de samenvatting gegeven van het door de certificatie-instelling uit te voeren onderzoek en de betreffende controleaspecten:

- **Toelatingsonderzoek:** het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan;
- **Controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurend aan de in de BRL gestelde eisen voldoen; daarbij is tevens aangegeven met welke frequentie controleonderzoek door de certificatie-instelling (CI) moet worden uitgevoerd;
- **Controle op het kwaliteitssysteem:** controle op de naleving van het IKB-schema en de procedures.

Omschrijving eis	Artikel BRL	Onderzoek in kader van		
		Toelatingsonderzoek	Toezicht door CI na certificaatverlening	
			Controle	Frequentie
Samenstelling en emissie (Besluit bodemkwaliteit)	3.1	+	+	Elk bezoek
Eisen aan het kwaliteitssysteem	5	+	+	2x/jaar
Klachten	5.3	-	+	2x/jaar
Merken	3.2	+	+	Elk bezoek

6.2 Controle op het kwaliteitssysteem

De periodieke bezoeken worden gebracht ter controle op de naleving van de aspecten uit het IKB-schema en procedures. De controles hebben in ieder geval betrekking op:

- De in het certificaat vastgelegde productspecificatie;
- Het productieproces;
- Het IKB-schema van de certificaathouder en de resultaten van uitgevoerde controles;
- De juiste wijze van merken van de gecertificeerde producten;
- De naleving van de vereiste procedures.

De frequentie van externe controles is vastgesteld op 4 bezoeken per jaar. Ingeval er wordt geleverd vanuit een opslag of depot op een andere locatie dan de productielocatie, dan wordt hieraan jaarlijks een bezoek gebracht.

Bij een keuringsfrequentie van milieuhygiënisch onderzoek van maximaal 2 x per jaar, is de bezoekfrequentie beperkt tot 2 x per jaar. Bij volledige uitbesteding van het milieuhygiënisch onderzoek aan een hiervoor erkende instantie, is de bezoekfrequentie eveneens beperkt tot 2 x per jaar.

7 Eisen aan de certificatie-instelling

7.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn op basis van NEN-EN-ISO/IEC 17065 zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie.

De certificatie-instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd. In het bijzonder zijn dit:

- De algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar:
 - De wijze waarop leveranciers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag;
 - De uitvoering van het onderzoek;
 - De beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek
- De algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- De door de certificatie-instelling te treffen maatregelen bij tekortkomingen;
- De door de certificatie-instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van kwaliteitsverklaringen, certificatiemerk, pictogrammen en logo's;
- De regels bij beëindiging van een certificaat;
- De mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie-instelling.

7.2 Certificatiepersoneel

- Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:
- Certificatie assessor (*Certification assessor*) / beoordelaar aanvraag (*Application reviewer*) / Beoordelaar (*Reviewer*): belast met het uitvoeren van ontwerp en documentatiebeoordelingen, toelatingen, beoordelen van aanvragen en het reviewen van de conformiteitsbeoordelingen.
- Locatie assessor (*Site assessor*): belast met de uitvoering van de externe controle bij de certificaathouder;
- Beslissers (*Decision maker*): belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles.

7.2.1 Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eisen zijn opgebouwd uit:

- Kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een CI die voldoen aan de in NEN-EN-ISO/IEC 17065 gestelde eisen;
- Kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een CI die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze BRL.

De competenties van het betrokken certificatiepersoneel moeten aantoonbaar zijn vastgelegd.

	Certificatie assessor / Beoordelaar aanvraag / Beoordelaar	Locatie assessor	Beslisser
Basis competentie			
Kennis van bedrijfsprocessen, het vakbekwaam kunnen beoordelen	<ul style="list-style-type: none"> HBO denk- en werk niveau 	<ul style="list-style-type: none"> MBO denk- en werkniveau 	<ul style="list-style-type: none"> HBO denk- en werkniveau 5 jaar werkervaring waarvan tenminste 1 jaar m.b.t. certificatie
Auditvaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> N.v.t. 	<ul style="list-style-type: none"> Training auditvaardigheden deelname aan minimaal 4 inspectiebezoeken terwijl minimaal 1 inspectiebezoek zelfstandig werd uitgevoerd onder supervisie 	<ul style="list-style-type: none"> n.v.t.
Technische competentie			
Kunnen toepassen van de eisen conform het Besluit bodemkwaliteit (niet-vormgegeven materialen)	<ul style="list-style-type: none"> HBO denk- en werk niveau 1 jaar relevante werkervaring Training op het gebied van het Besluit bodemkwaliteit, de bijbehorende Regeling bodemkwaliteit Training monsterneming in het kader van het Besluit bodemkwaliteit Kunnen toetsen van analyseresultaten aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit en het vaststellen van de keuringsfrequentie 	<ul style="list-style-type: none"> MBO denk- en werkniveau Training op het gebied van het Besluit bodemkwaliteit, de bijbehorende Regeling bodemkwaliteit Training monsterneming in het kader van het Besluit bodemkwaliteit Kunnen toetsen van analyseresultaten aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit 	n.v.t.

7.2.2 Kwalificatie

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van kennis en kunde aan bovenvermelde eisen. De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij het Management van de certificatie-instelling.

7.2.3 Dossier toelatingsonderzoek

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek vast in een rapport. Het rapport moet aan de volgende eisen voldoen:

- **Volledigheid:** het rapport doet een uitspraak over alle in de beoordelingsrichtlijn gestelde eisen;
- **Traceerbaarheid:** de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd.

De beslisser over certificaatverlening moet zijn beslissing kunnen baseren op de in het rapport vastgelegde bevindingen.

7.2.4 Beslissing over certificaatverlening

De beslissing over certificaatverlening moet plaats vinden door een daartoe gekwalificeerde beslisser, die niet zelf bij het certificaatonderzoek betrokken is geweest. De beslissing moet traceerbaar zijn vastgelegd.

8 Externe beoordeling

8.1 Toelatingsonderzoek

8.1.1 Beoordeling kwaliteitssysteem

De certificatie-instelling beoordeelt de doeltreffendheid en juiste toepassing van de interne kwaliteitsbewaking op de productielocatie.

8.1.2 Productcontrole

Zowel het materiaal dat wordt onderzocht als de productieperiode waarin het toelatingsonderzoek wordt uitgevoerd moeten representatief zijn voor de productie. Dit moet in de rapportage over het toelatingsonderzoek worden onderbouwd. De onderzochte partijen moeten evenredig over de periode waarin het toelatingsonderzoek wordt uitgevoerd zijn verdeeld.

Emissie en samenstelling

Het toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van de beoordeling van ten minste de laatste 5 partijen (2 analyses per partij) die in een bepaalde periode zijn geproduceerd. De certificatie-instelling gaat aan de hand van 5 of 10 analyses na of het product voldoet aan de eisen uit het Besluit bodemkwaliteit.

Gezien de hoge-temperatuur ontstaansgeschiedenis van gesteente van vulkanische oorsprong ligt het niet in de verwachting dat er in-situ organische componenten zoals genoemd in paragraaf 3.1.1. aanwezig zijn. Afhankelijk van het risico van latere contaminatie (e.e.a. ter beoordeling van de certificatie-instelling) kan het toelatingsonderzoek op organische componenten beperkt worden tot één partijmonster. Voor het toelatingsonderzoek dient in dat geval van tenminste één representatief partijmonster de samenstelling van organische componenten zoals genoemd in paragraaf 3.1.1. te worden bepaald.

Het product voldoet als voor alle meetwaarden van de onderzochte componenten voldaan wordt aan de volgende toetsingseis:

Indien het onderzoek op basis van 5 waarnemingen plaatsvindt:

$$\bar{y} + 0,69*s_y \leq \log(\text{eis})$$

Indien het onderzoek op basis van 10 waarnemingen plaatsvindt:

$$\bar{y} + 0,44*s_y \leq \log(\text{eis})$$

waarbij:

\bar{y} = het gemiddelde van de loggetransformeerde waarnemingen

S_y = standaarddeviatie van de loggetransformeerde waarnemingen.

8.1.3 Monsterneming in het kader van het toelatingsonderzoek

De monsterneming ten behoeve van de bepaling van de emissie en de samenstelling moet worden uitgevoerd door een hiervoor erkend monsternemer.

In afwijking hiervan is het toegestaan dat maximaal 4 monsters onder toezicht van de certificatie-instelling door de producent worden genomen. In deze situatie moeten de analyseresultaten van het monster dat door een erkende monsternemer is genomen binnen 3x de standaarddeviatie liggen van de resultaten voor de monsters die door de producent onder toezicht van de certificatie-instelling zijn genomen.

Op basis van de resultaten van het toelatingsonderzoek wordt de frequentie vastgesteld waarmee elke component periodiek moet worden bepaald (zie hoofdstuk 4).

8.2 Periodieke controles

Het kwaliteitssysteem van de producent zal periodiek door de certificatie-instelling worden beoordeeld. Deze beoordeling omvat tenminste controle op het voldoen aan hoofdstuk 5 en op de aspecten die vermeld zijn in het reglement van de certificatie-instelling.

De monsterneming ten behoeve van de bepaling van de emissie van anorganische componenten en de samenstelling van organische componenten moet worden uitgevoerd door een voor de betreffende bemonstering erkende monsternemer of door de producent onder verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling. De certificatie-instelling ziet er tijdens de periodieke controles op toe dat de monsterneming op de juiste wijze plaatsvindt.

Door de certificatie-instelling wordt tijdens elk bezoek op basis van de laatste 5 of 10 analyseresultaten op organische en anorganische componenten van het bedrijf gecontroleerd of nog onder certificaat geleverd kan worden.

Bij discontinue productie moet de producent aan de certificatie-instelling melden wanneer productie plaatsvindt, zodat de certificatie-instelling in de gelegenheid is de productie in bedrijf te beoordelen. Ook hier geldt dat minimaal het door het College van Deskundigen vastgestelde aantal bezoeken moet worden gebracht.

Bij de inwerkingtreding van deze beoordelingsrichtlijn is de frequentie vastgesteld op 4 controlebezoeken per jaar. Ingeval er wordt geleverd vanuit een opslag of depot op een andere locatie dan de productielocatie, dan wordt hieraan jaarlijks een bezoek gebracht.

Bij een keuringsfrequentie van milieuhygiënisch onderzoek van maximaal 2 x per jaar, is de bezoekfrequentie beperkt tot 2 x per jaar. Bij volledige uitbesteding van het milieuhygiënisch onderzoek aan een hiervoor erkende instantie, is de bezoekfrequentie eveneens beperkt tot 2 x per jaar.

8.3 Klachten

In het kader van een klachtbehandeling worden door, of in opdracht van, de certificatie-instelling 3 mengmonsters samengesteld bestaande uit 6 grepen per monster. De monsters worden afhankelijk van de aard van de klacht uit depot en/of uit het werk genomen. Het onderzoek bestaat uit de keuring van de gehele partij (totale geleverde hoeveelheid) of een deel daarvan, mits dit deel ten minste 10.000 ton bedraagt. De uitlogings- en samenstellingswaarden worden overeenkomstig hoofdstuk 3.1 bepaald door een voor de betreffende verrichtingen erkend laboratorium. Tot goedkeuring wordt overgegaan als geldt:

$$\bar{x}_3 \leq 1,4^* \text{ toetsingswaarde}$$

waarin

$$\bar{x}_3 = \text{rekenkundig gemiddelde van drie bepalingen}$$

8.4 Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks aan het College van Deskundigen over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten;
- verbeterpunten met betrekking tot de beoordelingsrichtlijn.

8.5 Interpretatie van eisen

Het College van Deskundigen mag de interpretatie van in deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument. De certificatie-instelling is verplicht zich op de hoogte

te stellen of er een interpretatiedocument is vastgesteld en, indien dit het geval is, de daarin vastgelegde interpretaties te hanteren.

8.6 Sanctiebeleid

Het sanctiebeleid is beschikbaar via de dienstenpagina op de website van de certificatie-instelling die deze beoordelingsrichtlijn heeft opgesteld.

9 Lijst van vermelde documenten

9.1 Publiekrechtelijke regelgeving

Bbk	Besluit bodemkwaliteit: 2007 (Stb. 2007, 469), met bijbehorende wijzigingen
Rbk	Regeling bodemkwaliteit: 2007 (Stcrt. 2007, 247), met bijbehorende wijzigingen

9.2 Normen / normatieve documenten

NEN 5861:1999	Milieu. Procedures voor monsteroverdracht.
NEN 7330:2001	Uitloogkarakteristieken van vaste grond en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen. Bepaling van het gehalte van organische componenten. Algemene aanwijzingen
NEN 7371:2004	Uitloogkarakteristieken - Bepaling van de beschikbaarheid voor uitloging van anorganische componenten - vaste grond- en steenachtige materialen
NEN 7373:2004	Uitloogkarakteristieken - Bepaling van de uitloging van anorganische componenten uit poeder- en korrelvormige materialen met een kolomproef - Vaste grond- en steenachtige materialen
NEN 7383:2004	Uitloogkarakteristieken - Bepaling van de cumulatieve uitloging van anorganische componenten uit poeder- en korrelvormige materialen met een vereenvoudigde procedure voor de kolomproef - Vaste grond- en steenachtige materialen
NEN-EN-ISO/IEC 10725:2005 /C1:2007	Algemene eisen voor de competentie van beproevings- en kalibratielaboratoria
NEN-EN-ISO/IEC 17065:2012	Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten
AP04	Accreditatieprogramma voor Keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen. Onderdeel : Algemeen, SIKB, 2013
BRL SIKB 1000	Beoordelingsrichtlijn monsterneming voor partijkeuringen, versie 8.2, SIKB, 2014
AS SIKB 1000	Accreditatieschema monsterneming voor partijkeuringen, versie 1.1, inclusief wijzigingsblad versie 1, SIKB, 2014
SIKB-protocol 1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen versie 2.1, SIKB, 2013
Handleiding certificering Besluit bodemkwaliteit, SBK, Rijswijk, 2014	

Bijlage 1 Model IKB-schema

Hoofdgroep	Onderwerp	Aspect	Methode	Frequentie	Registratie	
LABORATORIUM EN MEETAPPARATUUR	1	Extern Laboratorium	AP04 – erkenning voor betreffende verrichtingen	Documentcontrole en www.rva.nl	Eénmaal per 4 jaar of bij wijziging	Ja
			Lijst van erkende werkzaamheden	Documentcontrole	Eénmaal per 4 jaar of bij wijziging	Ja
INGANGS-CONTROLE	2	Milieukwaliteit	Aanwezigheid potentiële verontreinigingsbronnen	Onderzoek afgraving, depot	Eenmalig en bij wijziging winplaats	Nee
	3	Controle op macro-verontreinigingen tijdens ontgraven	Zie acceptatielijst (1)	Visueel	Continu	Ja (4)
PROCESVOERING	4	Macro-verontreinigingen	Zie acceptatielijst (1)	Visueel	Continu	Ja (4)
	5	Onderhoud installaties	Juiste uitvoering volgens onderhoudsschema (1)	Visueel	Elk onderhoud	Ja
	6	Breekinstallatie	Juiste werking	Visueel	Continu	Ja (4)
	7	Zeefinstallatie	Juiste werking	Visueel	Continu	Ja (4)
	8	Verontreiniging minerale olie	Lekkage	Visueel	Continu	Ja (4)
MONSTERNEMING	9	Monsternemingsplan	Kennis van monsterneming conform BRL	BRL art. 4.1	Afhankelijk van analysefrequentie	Ja (4)
	10	Wijze van monsterneming	Juiste uitvoering volgens BRL en interne procedure (1)	BRL art. 4.1	32 grepen over 14- 28 dagen	Ja
	11	Monsterverdracht	Samenvoegen grepen, verpakking, opslag	NVN 7311, NEN 5861	binnen 7 dagen	Ja
MILIEU-KWALITEIT	12	Analysefrequentie	Organische en anorganische stoffen: attributen of k-waarde, steekproefregime of partijkeuringsregime	BRL art. 4.2	Afhankelijk van k-waarde	Ja (3)
	13	Statistische verwerking	Herberekening k-waarde bij beschikbaar komen resultaat	BRL art. 4.2	Elke keuring	Ja
OPSLAG	14	Wijze van opslag	Zie interne procedure (1)	Visueel	Continu	Ja (4)
	15	Menginstallatie	Juiste werking	Visueel	Elke levering	Ja (4)
	16	Opslag product met tekortkoming	Afzonderlijke opslag	Identificatie	In geval van tekortkoming	Ja
LEVERING	17	Vrijgave gereed product (alleen bij partijkeuringsregime)	Zekerstellen dat product aan eisen voldoet	Toetsen keuringsresultaten vóór levering	In geval van partijkeuring	Ja
	18	Merken	Volgens certificaat	Aanwezigheid NL-BSB-keurmerk	Elke levering	Ja

Hoofdgroep	Onderwerp	Aspect	Methode	Frequentie	Registratie	
	Leverbonnen	Vermelding certificaathouder, winlocatie, soort materiaal, korrelgradering, kwaliteitsklasse etc.	Visueel	Elke levering	Ja	
OVERIG	19	Klachtenprocedure	Juiste uitvoering	Vergelijking met vastgelegde procedure	In geval van klachten	Ja

- (1) Per productieplaats vast te leggen
- (2) Registratie van de gemeten waarde of afwijking
- (3) Analyseresultaat
- (4) Alleen bij afwijkingen